ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА ДА ПЕРШАГА ДРАФТА БЕЛАРУСКАГА НАЦЫЯНАЛЬНАГА СТАНДАРТУ FSC

Першы драфт нацыянальнага стандарту распрацаваны на аснове міжнароднага стандарту FSC-STD-60-004 V1-0 International Generic Indicators (Адзіныя міжнародныя індыкатары - АМІ), які ў сваю чаргу распрацаваны на аснове новых "Прынцыпаў і крытэраў FSC" (FSC-STD-01-001 V5-2). АМІ з'яўляюцца абавязковымі для ўжывання для ўсіх краін, аднак, яны могуць быць адаптаваны да ўмоў краіны і да асаблівасцяў вядзення лясной гаспадаркі. Пры распрацоўцы стандарту распрацоўнікі прааналізавалі ўсе індыкатары і выкарыстоўвалі іх некалькімі спосабамі:

1) прыняты – скапіяваны з АМІ даслоўна ці з невялікай карэктоўкай тэксту, выкліканай асаблівасцямі перакладу;

2) адаптаваны: а) зменена фармулёўка індыкатара ў дачыненні да нацыянальнага заканадаўства; б) індыкатар падзелены на некалькі; у) індыкатары аб'яднаны;

3) выключаны - калі ён не ўносіць унёску ў якасць лесакарыстання ці не дастасоўны для Беларусі, ці калі крытэр цалкам не дастасоўны для Беларусі (напрыклад, якія тычацца карэнных народаў);

4) прапанаваны новыя індыкатары (у часткі ацэнкі радыяцыйнага забруджвання тэрыторыі).

Для кожнага з выпадкаў 2-4 у фінальнай версіі стандарту будуць падрыхтаваны абгрунтаванні.

Структура стандарту

Стандарт складаецца з 10 прынцыпаў і 57 крытэраў, якія ўжываюцца для Беларусі:

Прынцып 1. Адпаведнасць законам (8 крытэраў).
Прынцып 2. Правы працаўнікоў і ўмовы працы (6 крытэраў).
Прынцып 3. Правы карэнных народаў – не ўжываецца ў Беларусі.
Прынцып 4. Адносіны з мясцовымі супольніцтвамі (6 крытэраў).
Прынцып 5. Выгады ад лесу (5 крытэраў).
Прынцып 6. Прыродныя каштоўнасці і ўздзеянне на іх (7 крытэраў).
Прынцып 7. Планаванне кіравання (6 крытэраў).
Прынцып 8. Маніторынг і ацэнка (5 крытэраў).
Прынцып 9. Каштоўнасці асаблівай аховы (4 крытэра).
Прынцып 10. Здзяйсненне гаспадарчай дзейнасці (10 крытэраў).

Агульная колькасць індыкатараў у нацыянальным стандарце - 182, у адрозненне ад 202 у АМІ. У табліцы 1 ніжэй прыведзена колькасць індыкатараў па кожным прынцыпе ў АМІ і нацыянальным стандарце, і то, як яны былі скарыстаны.

Табліца 1 – Колькасць індыкатараў

Прынцыпы	Колькасць крытэраў						
	прыняты	адап-таваны	аб'ядна-ны	выда-лены	новыя	Адзіныя міжнародныя індыкатары	**Нацыя-нальны стандарт**
Прынцып 1	11	5	8			24	**24**
Прынцып 2	10	11	4	3	2	28	**27**
Прынцып 3				16		16	**-**
Прынцып 4	3	6	4	6	2	19	**15**
Прынцып 5	6	7				13	**13**
Прынцып 6	14	2	7	6		29	**23**
Прынцып 7	2	11			8	13	**21**
Прынцып 8	6	3			1	9	**10**
Прынцып 9	7	2	3	1	1	13	**13**
Прынцып 10	24	4	8	2		38	**36**
Усяго	**83**	**51**	**34**	**34**	**14**	**202**	**182**

Для кожнага індыкатара былі распрацаваны верыфікатары, па якіх правяраюцца індыкатары і, адпаведна, выкананне крытэраў. Верыфікатары дазволяць у значнай ступені зняць розначытанні індыкатараў і вынікаючыя з гэтага пытанні, якія ўзнікаюць пры праверцы. Распрацаваныя верыфікатары з'яўляюцца абавязковымі для праверкі, аднак, у выпадку неабходнасці, могуць быць скарыстаны і дадатковыя верыфікатары.

Праект стандарту займае 63 старонкі і ўключаюць уводзіны, 10 прынцыпаў і дадаткі. У адпаведнасці з AMI нацыянальны стандарт павінен утрымоўваць некалькі абавязковых дадаткаў (табліца 2).

Табліца 2 – Дадаткі з AMI

Назва	Апісанне	Стан
Дадатак A. Пералік дастасавальнага заканадаўства	Абавязковы	Будзе дададзена ў другі *драфт*
Дадатак B. Патрабаванні да навучання працаўнікоў	Абавязковы.	Патрабаванні ўключаны ў стандарт у выглядзе асобных індыкатараў
Дадатак C. Дадатковыя патрабаванні для экасістэмных паслуг	Рэкамендуемы	Уключаны ў стандарт у нязменным выглядзе. Ужываецца толькі пры сертыфікацыі FSC+.
Дадатак D. Канцэптуальная дыяграма сеткі ахоўваемых участкаў	Абавязковы ў якасці асновы для сеткі ахоўваемых участкаў	Улічана ў індыкатарах прынцыпаў 6, 9, 10. Акрамя таго маецца добра распрацаванае нацыянальнае заканадаўства.
Дадатак E. Элементы плана кіравання	Абавязковы	Улічана ў індыкатарах прынцыпа 7.
Дадатак F. Канцэптуальная аснова для планавання і маніторынга	Інфармацыйны.	Улічана ў індыкатарах.
Дадатак G. Патрабаванні да маніторынга	Абавязковы	Улічана ў індыкатарах прынцыпа 8.
Дадатак H. Стратэгія для падтрымання каштоўнасцей асаблівай аховы	Абавязковы	Распрацавана Нацыянальная канцэпцыя Каштоўнасцей асаблівай аховы

Група па распрацоўцы стандарту:

М.В.Ермохін – каардынатар працоўнай групы па распрацоўцы стандартаў FSC для Беларусі (Інстытут эксперыментальнай батанікі ім.*В.Ф.*Купрэвіча НАН Беларусі),
А.А.Буй – член працоўнай групы (Гродненское производственное лесохозяйственное объединение),
Т.З.Слабоднік (УП "Белгипролес"),
У.У.Усеня – член працоўнай групы (Інстытут леса НАН Беларусі),
В.А.Фенчук – член працоўнай групы (ГА "Ахова птушак Бацькаўшчыны"),
А.І.Шакуро – член працоўнай групы (ООО "Вудкрафт"),
Ю.С.Толкач – член працоўнай групы (УП "Беллесэкспорт"),
С.І.Мінкевич – эксперт (Беларускі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт),
С.А.Углянец – эксперт (Інстытут эксперыментальнай батанікі ім.*В.Ф.*Купрэвіча НАН Беларусі).

Першы раўнд кансультацый пройдзе з 3 кастрычніка па 2 снежня 2017 гады. Заўвагі і прапановы па стандарце просім накіроўваць па адрасе yermaxim@yahoo.com.